

Eelküsimused on osa õppematerjalist, mida kasutati ICOM-CIDOC suvekoolis „Digitaalne kultuuripärand“ 12.-18. augustil 2018 Tartus.

Materjali kasutamine lubatud [CC BY-NC-ND 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/) litsentsi alusel. Koostanud Kaie Jeeser ja Riina Reinvelt.

1

CIDOC suvekooli Digitaalne kultuuripärand eelküsimused (koostanud Kaie Jeeser, Riina Reinvelt)

CIDOC suvekooli Digitaalne kultuuripärand eelküsimused koosnevad 7 teemast.

Eelküsimuste eesmärk on tagada, et koolitusel osalejad oleksid kursis muuseumi dokumenteerimist reguleerivatest seaduste, määruste ja juhenditega. Küsimused on koostatud vastavalt CIDOC suvekooli kataloogi teemadele, haarates nii esimese kui teise taseme teemasid. Need teadmised on nõutavad, et minna edasi kolmanda taseme õppega.

CIDOC suvekool Digitaalne kultuuripärand on kolmanda taseme õpe.

Igast teemast tuleb vastamiseks valida üks küsimus ja üks probleemülesanne (juhul kui on).

Vastamiseks valitud küsimus ja probleemülesanne markeeri ära (nt kollase taustaga) ning kirjuta oma vastus selle küsimuse/probleemülesande järele!

Teemad	CIDOC sisu	Olemasolevad seadused määrused juhendid
1. Eetika, kogumis- põhimõtted, muuseumi alusdokumendid	101 Introduction to museum documentation	Lugemismaterjalid: Eetikakoodeks: http://files.voog.com/0000/0030/4552/files/ICOMi_eetikakoodeks.pdf Muuseumikogu korralduse põhimõtete ja kogumispõhimõtete koostamise juhend: http://www.kul.ee/sites/kulminn/files/kum_muuseumikogu_korralduse_pohimotete_koostamise_juhend.pdf

Eelküsimused on osa õppematerjalist, mida kasutati ICOM-CIDOC suvekoolis „Digitaalne kultuuripärand“ 12.-18. augustil 2018 Tartus.

Materjali kasutamine lubatud [CC BY-NC-ND 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/) litsentsi alusel. Koostanud Kaie Jeeser ja Riina Reinvelt.

2

		<p>Muuseumi põhimäärus, arengukava.</p> <p>Küsimused (valida üks küsimus!):</p> <ul style="list-style-type: none">• Milline hobitegevus võib muuseumis töötaval inimesel tekitada huvide konflikti?• Millistele argumentidele toetudes saab muuseumitöötaja lükata tagasi muuseumile pakutavad objektid?• Mil määral sätestab muuseumi põhimäärus kogumise põhivaldkonna?• Mida reguleerib muuseumi arengukava ja kui pikaks ajaks on see mõistlik koostada? Põhjenda. <p>Probleemülesanded (valida üks probleemülesanne!):</p> <ul style="list-style-type: none">• Muuseumisse tuleb isik, kellel on enda arust suurepärase materjal muuseumikogu tarvis. Leiad, et see ei sobi muuseumi teemaga. Kuidas põhjendada? Millele saate toetuda?• Väljavõte (link) mõne muuseumi kogumispõhimõtetest. Ülesanne, leia mingi ese, mis sellele muuseumile võiks sobida ja põhjenda oma valikut. <i>Ülesande eesmärk, et suudaks mõelda kogudele üldisemalt, mitte ainult oma muuseumi piires.</i>• -Kas sinu muuseumis on kuskil kirjeldatud digiandmete varundamine/haldamine? Kas on tekkinud olukordi, kus digifailid on kadunud? Kuidas lahendada olukorra?
2. Nõuded muuseumi dokumenteerimissüsteemile	102 How to set up a basic inventory system	<p>Lugemismaterjalid:</p> <p>Rahvusvahelise Muuseumide Nõukogu ICOM alakomitee CIDOC koostatud dokumenteerimispõhimõtted: http://www.kulminn.files/content-editors/icom_principles_museum_documentation.pdf</p> <p>Muuseumiseadus: https://www.riigiteataja.ee/akt/110072013001</p>

Eelküsimused on osa õppematerjalist, mida kasutati ICOM-CIDOC suvekoolis „Digitaalne kultuuripärand“ 12.-18. augustil 2018 Tartus.

Materjali kasutamine lubatud [CC BY-NC-ND 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/) litsentsi alusel. Koostanud Kaie Jeeser ja Riina Reinvelt.

3

		<p>Muuseumikogu täiendamise ja kultuuriväärtusega asja muuseumisse hoiule võtmise kord: https://www.riigiteataja.ee/akt/110072013068</p> <p>Muuseumide andmekogu asutamine ja põhimäärus: https://www.riigiteataja.ee/akt/110072013070</p> <p>Museaalina arvele ja hoiule võtmise juhend: http://www.kul.ee/sites/kulminn/files/kum_muis_arvele_hoiule_juhend.pdf</p> <p>Küsimused (valida üks küsimus!):</p> <ul style="list-style-type: none">• Mille peab tagama dokumenteerimissüsteem, mida kasutatakse muuseumikogude haldamiseks?• Milliseid muuseumitöö funktsioone võimaldab infosüsteem MuIS? Mida nende funktsioonide kasutamine tagab?• Milline peaks olema hästitöötav asukohapuu MuISis? Kirjelda ja põhjenda.• Millal saab rääkida süsteemsest dokumenteerimisest ehk dokumenteerimise süsteemist?
3. Museaali number ja signeerimine	<u>103 Marking objects with identification numbers</u>	<p>Lugemismaterjalid:</p> <p>Museaali ja muuseumisse kauemaks kui aastaks hoiule võetud asja märgistamise ja säilitamise kord: https://www.riigiteataja.ee/akt/110072013069</p> <p>Museaali kirjeldamine MuISis: https://kule.kul.ee/avalik/muuseumid/111214_muis_juhend.pdf (ptk 3.3)</p> <p>Valk-Falk, E. 1994. Muuseumi varahoidja meelepea. Tallinn.</p> <p>Küsimused/ülesanded (valida üks!):</p> <ul style="list-style-type: none">• Paiguta erinevate muuseumide numbrielemendid MuISis õigetele andmeväljadele!

Eelküsimused on osa õppematerjalist, mida kasutati ICOM-CIDOC suvekoolis „Digitaalne kultuuripärand“ 12.-18. augustil 2018 Tartus.

Materjali kasutamine lubatud [CC BY-NC-ND 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/) litsentsi alusel. Koostanud Kaie Jeeser ja Riina Reinvelt.

4

		<ul style="list-style-type: none">• Mis vahenditega ja kuidas märgistad erinevast materjalist ja mõõtudega objekte?• Kui looksid uue muuseumi, milline oleks mõistlik numbrikombinatsioon, mis arvestab ka infosüsteemi võimalustega?• Mis eesmärki on täitnud muuseumides tulmenumber ja kogunumber?• Millise numbriosa järgi saab aru, et museaal koosneb mitmest detailist?
4. Museaalist kujutise loomine, failinimi	<u>104 Photographing objects for inventory purposes</u>	Lugemismaterjalid: Tasapinnaliste museaalide digiteerimine Versioon 2.0: http://www.kul.ee/sites/kulminn/files/tasapinnaliste_museaalide_digiteerimine.pdf Failinime moodustamise juhend 2,0: http://www.kul.ee/sites/kulminn/files/failinime_juhend.pdf Ülesandele tuginev küsimuste komplekt (vastata tervikuna!): <ul style="list-style-type: none">• Vali muuseumist 3 museaali ja moodusta neile sobiv failinimi. Millega peab failinime moodustamisel arvestama? Millega tuleb asendada failinime moodustamisel museaalinumbris leiduvad märgid ja sümbolid?
5. Kirjeldamis-standardid, nii rahvusvahelised kui kohalikud (objekti-ID, CRM, LIDO.)	<u>111 Defining and maintaining a descriptive system: information fields and terminology lists</u>	Lugemismaterjalid: The CIDOC Conceptual Reference Model (CIDOC-CRM): PRIMER. <i>Version 1.1 July 2014</i> : http://www.cidoc-crm.org/sites/default/files/CRMPrimer_v1.1_1.pdf NB! Pööra tähelepanu: Mis on CIDOC-CRM, kellele see on mõeldud, milleks see on mõeldud? CIDOC-LIDO – Lightweight information describing objects (LIDO): the international harvesting lightweight information standard for museums. http://www.lido-schema.org/documents/LIDO-Booklet.pdf

Eelküsimused on osa õppematerjalist, mida kasutati ICOM-CIDOC suvekoolis „Digitaalne kultuuripärand“ 12.-18. augustil 2018 Tartus.

Materjali kasutamine lubatud [CC BY-NC-ND 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/) litsentsi alusel. Koostanud Kaie Jeeser ja Riina Reinvelt.

5

		<p>NB! Pööra tähelepanu: Mis on CIDOC-LIDO ja kellele see on mõeldud, milleks see on mõeldud?</p> <p>Museaali kirjeldamine MuIS-is: https://kule.kul.ee/avalik/muuseumid/111214_muis_juhend.pdf</p> <p>Muuseumide andmekogu asutamine ja põhimäärus: https://www.riigiteataja.ee/akt/110072013070</p> <p>Küsimused (valida üks!):</p> <ul style="list-style-type: none">• Millised on CIDOC-CRM mudeli kirjelduselemendid? (4tk – elemendid, mis tagavad sündmuspõhise kirjeldusmudeli)• Millised on MuIS sündmuspõhise kirjelduse kirjelduselemendid (4tk), mis tagavad MuIS portaalis muuseumide ülese otsingu võimaluse?• Millises dokumendis on kirjas museaali <i>esmased kirjeldusnõuded</i>?• Millises dokumendis on kirjas museaali <i>esimese etapi kirjeldusnõuded</i>?• Milleks on vaja museaali I etapi kirjeldust? Millistest andmetest /infost see koosneb? Mis on kohustuslikud andmetüübid, ilma milleta ei saa kinnitada kirjelduse I etapi lõpetatuks. Miks need olulised on? <p>Probleemülesanded (valida üks!):</p> <ul style="list-style-type: none">• Muuseumikogust on remondi ja kolimiste käigus maal kaduma läinud. Leidjale pakutakse vaevatasu. Ilmub inimene maaliga. Missuguste kirjeldamise käigus lisatud andmete abil on võimalik kindlaks teha, et tegemist on just selle muuseumi maaliga?• Situatsioon kogumiseretkel on kogutud ca 100 olme-eset. Kirjas on esemetega seotud legend/id ja ka kirjeldused. Kuid ometi pärast muuseumis asju vastu võttes
--	--	--

Eelküsimumused on osa õppematerjalist, mida kasutati ICOM-CIDOC suvekoolis „Digitaalne kultuuripärand“ 12.-18. augustil 2018 Tartus.

Materjali kasutamine lubatud [CC BY-NC-ND 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/) litsentsi alusel. Koostanud Kaie Jeaser ja Riina Reinvelt.

6

		<p>ei suuda te kõiki tekste ja esemeid kokku viia. Milline oleks võinud olla tegevus, et sellist olukorda ei oleks tekkinud ehk mida on tegemata jäetud. (ajutine number esemele)</p> <ul style="list-style-type: none">• Asud sisestama ühe ammusel ajal vastuvõetud museaali andmeid infosüsteemi. Milliseid dokumente selleks vajad ehk millistes dokumentides on kirjas museaali andmed.• Vali ajaloost üks sündmus ja kirjutada see lahti CRM kirjeldusstruktuuri alusel. Too välja kirjeldus-elementid, mis on olulised CRM mudelis. (4 tk).• nt Jalta kohtumine 4-11.02.1945; teletorni kaitsmine Tallinnas 21.08.1991 jne
6. Dokumenteerimis-süsteem, tööprotsessid vastuvõtust väljaarvamiseni	<u>112 Defining and maintaining a procedural manual (six key collections management procedures): documentation policy and methods</u>	Lugemismaterjalid: <p>Muuseumikogu korralduse põhimõtete ja kogumispõhimõtete koostamise juhend: http://www.kul.ee/sites/kulminn/files/kum_muuseumikogu_korralduse_pohimotete_koostamise_juhend.pdf</p> <p>Muuseumikogu täiendamise ja kultuuriväärtusega asja muuseumisse hoiule võtmise kord. https://www.riigiteataja.ee/akt/110072013068</p> <p>Nõuandeid museaalide muuseumikogust väljaarvamise korraldamisel http://www.kul.ee/sites/kulminn/files/nouandeid_museaalide_muuseumikogust_valjaarvamise_korraldamisel_0.pdf</p> <p>Muuseumide andmekogu asutamine ja põhimäärus https://www.riigiteataja.ee/akt/110072013070</p> <p>Kaie Jeaser, Kurmo Konsa. Milleks dokumenteerida museaalide kasutamist? Muuseum nr 2 (36) 2014, lk.45-47 http://vana.muuseum.ee/ajakiri_muuseum/muuseum_36.pdf</p>

Eelküsimused on osa õppematerjalist, mida kasutati ICOM-CIDOC suvekoolis „Digitaalne kultuuripärand“ 12.-18. augustil 2018 Tartus.

Materjali kasutamine lubatud [CC BY-NC-ND 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/) litsentsi alusel. Koostanud Kaie Jeeser ja Riina Reinvelt.

7

		<p>Küsimused:</p> <ul style="list-style-type: none">• Milline MuSiSis olev dokument enne vastuvõtuakti annab objekti omandiõiguse muuseumile?• Millise dokumendiga võetakse objekt vastu muuseumikogusse?• Nimeta museaali vastuvõtuga seotud tööprotsessid, mis tagavad eseme leidmise muuseumis?• Mitu kirjeldusastet on MuSiSis, mitu neist on kohustuslik täita? Millal muutuvad museaali kirjeldusandmed avalikuks?• Miks on vaja koostada ajutise kasutamise akt ja väljaandeakt?• Pane ajaloolised muuseumi arvestusdokumendid sõltuvalt tööprotsessist järjekorda: sedelkartoteek, tulmeraamat (fondipäevik), vastuvõtuakt; asukohakohakataloog; inventariraamat (inventark kaart).
7. Muuseumi kui organisatsiooni toimimine	<u>121 Job descriptions and organisational structure</u>	<p>Lugemismaterjalid:</p> <p>Koolitusel osaleja mõtleb läbi ja viib ennast kurssi oma asutuse struktuuri ja töötajate ülesannete ning vastutusega (asutuse põhikiri ja kogude korralduse dokument).</p> <p>Küsimus:</p> <ul style="list-style-type: none">• Muuseumisse tuleb kogude osakonda tööle uus inimene. Millised dokumendid tuleks talle anda tutvumiseks lugeda?